

Aanwijzingen voor bibliothecarissen bij de omgang met Justitie inzake verzoeken om gegevens te verstrekken over gebruikers van de bibliotheek

De Wet Bevoegdheden Vorderen Gegevens, die in juli 2005 door de Staten Generaal is aangenomen, geeft politie en justitie onder bepaalde omstandigheden de bevoegdheid onder andere bij bibliotheken gegevens op te vragen over hun gebruikers. Het kan gaan om simpele zogenaamde identificerende gegevens (NAW-gegevens), maar ook om gegevens over het gebruik van de bibliotheek, d.w.z. geleende boeken en geraadpleegde databases. De Wet maakt onderscheid tussen verschillende aanleidingen om gegevens te vragen en ook tussen verschillende soorten gegevens. Afhankelijk van het een en het ander zijn er verschillende autoriteiten betrokken bij het vorderen van de gegevens en mogen opsporingsinstanties ook verschillende soorten gegevens vorderen. FOBID, de Federatie van Organisaties in het Bibliotheek- Informatie- en Documentatiewezen, zal in de loop van volgend jaar met een uitvoerig advies komen over hoe bibliotheken het beste kunnen omgaan met vorderingen van justitiële instanties om gegevens over gebruikers te verstrekken. Vooruitlopend daarop heeft de FOBID Juridische Commissie op zich genomen een eerste handreiking te doen aan bibliotheken, in de vorm van 'Tien Geboden'.

1. Geef alle medewerkers van de bibliotheek de instructie om niet op eigen houtje gegevens te verstrekken aan politie en/of andere justitiële ambtenaren;
2. Geef medewerkers van de bibliotheek de instructie om in voorkomende gevallen altijd te vragen naar identificatie van degene die de gegevens vraagt;
3. Leid alle vragen krachtens de Wet Bevoegdheden Vorderen Gegevens door naar het hoogst mogelijk niveau (directie);
4. Vraag altijd om een zo volledig mogelijke onderbouwing van de vordering van de gegevens;
5. Meld iedere vordering aan het bestuur van de bibliotheek of van de instelling waar de bibliotheek deel van uitmaakt;
6. Meld iedere vordering daarnaast ook aan de secretaris van de Juridische Commissie van FOBID, Gerard van Westrienen, Stichting Surf, Utrecht: vanwestrienen@surf.nl ;
7. Vraag over iedere vordering die meer betreft dan identificerende (NAW) gegevens juridisch advies van een huisjurist of van de FOBID Juridische Commissie;
8. Verstrek nooit meer gegevens dan gevorderd worden. Leg schriftelijk vast welke gegevens aan wie wanneer zijn verstrekt en waarom;
9. Verwittig waar dat mogelijk en toegestaan is de gebruiker van het feit dat zijn/haar gegevens zijn opgevraagd in het kader van de Wet Bevoegdheden Vorderen Gegevens;
10. Ga na welke gegevens over gebruikers momenteel in het kader van de bedrijfsvoering van de bibliotheek worden bewaard en hoe lang. Beperk het bewaren van gegevens tot hetgeen echt nodig is voor de bedrijfsvoering en voor de dienstverlening. Zorg hierbij dat dit geschiedt in overeenstemming met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP).

FOBID Juridische Commissie,
oktober 2005